

TÖRÖK GYULA ÜGYVÉDI IRODA

H-1081 Budapest, II. János Pál pápa tér 3. III. emelet
tel.: +36 1 631 1417, fax: +36 1 631 1417, e-mail: info@toroklaw.hu

Alkotmánybíróság

1015 Budapest,
Donáti u. 35-45.

A Budai Központi Kerületi Bíróság útján!

1021 Budapest,
Budakeszi út 51/B.

ALKOTMANYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <u>IV/193-1/2018</u>	
Érkezett: <u>2018 FEBR 06.</u>	
Példány: <u>3</u>	Kezelőiroda:
Melléklet: <u>3x2+6</u> db	<u>eu</u>

Budapest, 2018. január 26.

Ügyszám: I.f.-on 8.P.XI.24.020/2011

Tárgy: alkotmányjogi panasz

SZEMÉLYES KÉZBESÍTÉS ÚTJÁN!

Tisztelt Alkotmánybíróság!

UPTREND Tanácsadó Kft. „f.a.” [redacted]
képviseli: Turai Sándor felszámolóbiztos) kérelmező (a továbbiakban „Kérelmező”) mellékelten csatolt (K/1) meghatalmazással igazolt képviseletében, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény („Abtv.”) 27.§-a alapján, az [redacted] alperes ellen a Budai Központi Kerületi Bíróság előtt fenti ügyszám alatt indított peres eljárásban, a Fővárosi Törvényszék 4.Gf.75.420/2017/8-I. ssz.-ú jogerős ítélete (a továbbiakban: „Ítélet”; K/2 alatt csatolva) ellen

alkotmányjogi panaszt

terjesztünk elő.

Kérjük, hogy a T. Alkotmánybíróság az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján az Ítéletet

- az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe [tisztességes eljáráshoz való jog] ütközése okán

semmisítse meg.

Az Abtv. 27. § b) pontja alapján akként nyilatkozunk, hogy a Kérelmezőnek a Fővárosi Törvényszék jogerős ítélete ellen nincs további jogorvoslati lehetősége. Nyilatkozunk, hogy a Kúria előtt nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás, illetve a tárgyi ügyben nem kezdeményeztünk perújítást.

Az Abtv. 52. § (5) bekezdés értelmében akként nyilatkozunk, hogy nem kérjük a Kérelmező adatainak zártan való kezelését.

Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő – tekintettel arra, hogy az Ítéletet a Kérelmezőnek 2017. december 5. napján kézbesítették – megtartásra került.

A Fővárosi Törvényszék Ítélete a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény („Pp.”) rendelkezései értelmében érdemi határozatnak minősül.

I. Jogi álláspont:

A jelen ügy lényege abban áll, hogy a Budai Központi Kerületi Bíróság 8.P.XI.24.020/2011/130. szsz-ú ítélete ellen alperes fellebbezéssel élt, amely következtében a Fővárosi Törvényszék 4.Gf.75.420/2017/8-I. szsz-ú ítéletével az I. f-ú bíróság ítéletét részben, jogellenesen megváltoztatta.

Az ítélet az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütköző okokból Alaptörvény-ellenes és sérti a Kérelmező érdekeit, az alábbiak szerint.

I. A TISZTESSÉGES ELJÁRÁSHOZ VALÓ JOG [ALAPTÖRVÉNY XXVIII. CIKK (1) BEK.] SÉRELME

1. Sérült a kérelmezőknek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében¹ és az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikk 1. pontjában² foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő joga, tekintettel arra, hogy a II. fokon eljáró Fővárosi Törvényszék a pert olyan jogalapon és körben döntötte el, melyet a kérelmező felperes kereseti kérelme nem tartalmazott.
2. A tárgyi ítélet ugyanis a periratokban elfekvő nyilatkozatokkal és felperesi kereseti kérelemmel szemben nem azt vizsgálta, hogy a felek között fennállt bérleti szerződés alapján a felperes köteles volt-e a közös területek használata után költséget fizetni vagy sem, hanem valamennyi perirat, nyilatkozat és bizonyítási nyilatkozattal szemben azt vizsgálta és abban határozott – egyébként a tényállásban és a jogi indoklásában foglaltakkal szembemelve –, hogy milyen számítási módszer alapján kellett volna a felperesnek fizetnie a használat után. Ezzel a II. f-ú bíróság a kereseten túlterjeszkedve, azt teljesen más alapokra helyezve, továbbá a periratokkal és saját indoklásával szemben hozta meg ítéletét.
3. Az Alkotmánybíróság elnöke, Sulyok Tamás a bírói jogértelmezés és az eljárás tisztességtelensége kapcsán úgy fogalmazott, hogy „a bírói döntésben megjelenő jogértelmezés kizárólag akkor támadható alkotmányjogi panasszal, ha az valamely az Alaptörvényben biztosított jog sérelmére vezet.” Ugyanis „alapjogi érintettség nélkül az Alkotmánybíróságnak nincs jogköre a bírói jogértelmezés felülvizsgálatára.” Összegezve „az Alkotmánybíróság jellemzően akkor vizsgálhatja érdemben a bírói jogértelmezés hibájára alapított alkotmányjogi panaszt, ha az eljáró bíróság az előtte folyamatban volt ügynek az alaptörvényi érintettségére tekintet nélkül járt el, vagy az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával.”³
4. Jelen esetben a II. f-ú Bíróság mind az eljárásjogi, mind az anyagi jogi jogszabályok figyelmen kívül hagyásával és ezáltal a felperes tisztességes eljáráshoz való alkotmányos jogát figyelmen kívül hagyva hozta meg az ítéletét.
5. Mivel, „A „tisztességes eljárás” (fair trial) követelménye nem egyszerűen egy a bíróságnak és az eljárásnak itt megkövetelt tulajdonságai közül (ti. mint „igazságos tárgyalás”), hanem az idézett alkotmányi rendelkezésben foglalt követelményeken túl — különösen a büntetőjogra és —eljárásra vonatkozóan — az 57. § többi garanciájának teljesedését is átfogja. Sőt, az Egyezségokmánynak és az Emberi Jogok Európai Egyezményének — az Alkotmány 57. §-a tartalmához és szerkezetéhez

¹ „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

² „In the determination of his civil rights and obligations or of any criminal charge against him, everyone is entitled to a fair and public hearing within a reasonable time by an independent and impartial tribunal established by law.”

³ Sulyok Tamás: A tisztességes eljáráshoz való jog újabb kihívásai (ABSz, 2015/2., 97-102. o.)

*mintát adó — eljárási garanciákat tartalmazó cikkei általában elfogadott értelmezése szerint a fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás "méltánytalan" vagy "igazságtalan", avagy "nem tisztességes".*⁴

6. A feleket megillető rendelkezési jog a fél anyagi és eljárási jogaival való szabad rendelkezést jelent, mely értelmében mindenkinek szabadságában áll az anyagi jogainak érvényesítése. Eljárásjogi értelemben a fél rendelkezési joga az alkotmányos önrendelkezési jog aspektusa, melynek megvonása sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését.
7. Főszabály szerint a polgári eljárás csak a felek megfelelő kérelmére indul, hivatalból sosem, ez a felperes perindítási monopóliuma. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 3. § (2) bekezdése tartalmazza a bíróság kérelemhez kötöttségének elvét, vagyis a felek önrendelkezési jogának legfontosabb joghatását, melynek értelmében a bíró már az eljárás megindulásakor kötve van a felek által előterjesztett kérelemhez, vagyis a keresethez. Ezen alapelvet erősíti meg a Pp. 215. §, melynek értelmében a bíróság érdemi döntése nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, hiszen a döntésének pontosan az szab keretet.
8. Jelen esetben a II. f-ű Bíróság a felperes kereseti kérelmén túl terjeszkedett, vagyis a kereseti kérelem által megszabott kereten túl nyúlt, ezzel megsértve a kérelemhez kötöttség elvét és a felek önrendelkezési jogát, amely így sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését.
9. A Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: „II. f-ű Bíróság”) Ítéletének 16. oldal harmadik bekezdésében tévesen határozza meg az általa eldöntendő peresített kérdést. A teljes per során eldöntendő kérdés, amelyet az ügy megelőző eljárásában hozott másodfokú, új eljárásra utasító végzés is egyértelműen kimondott ugyanis az volt, hogy a peres felek bérleti jogviszonyára irányadó bérleti szerződésben meghatározásra került-e, hogy a felperes köteles a közös területek után rezsiköltséget fizetni (tehát annak számítási módjától függetlenül) vagy sem, illetőleg, hogy az alperesi állítás – miszerint a felek a közös területek után való rezszi fizetésről a bérleti szerződés mellett szóban állapodtak volna meg – valóságos vagy sem.
10. Annak ellenére, hogy az Ítéletben a II. f-ű Bíróság osztja az I. f-ű Bíróság által megállapított tényállást, valamint azon megállapítást, hogy az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a peres felek között a közös területek után való rezszi fizetés tekintetében szóban állapodtak volna, (azon túlmenően, hogy a bérleti szerződés lényeges kérdéseiben a szóbeli megállapodást a vonatkozó törvényi rendelkezés eleve kizárja), valamint a bérleti szerződésben sem határozták meg ezen fizetési kötelezettséget az ítélete rendelkező részében akként rendelkezik, hogy a felperesnek fizetnie kellett rezszi (áram) díjat a közös területek utáni használatért.
11. Mindezen ellentmondásokat alátámasztja az Ítélet 17. oldalának harmadik bekezdésébe foglaltak, miszerint a szennyvízszivattyú által felhasznált áramot az alperes nem a bérleti szerződés rendelkezései szerint hárította át felperesre, ezért szerződésszegéssel kárt okozott felperesnek. Azonban a felperes által követelt további összeg (a bérbeadó sajátos „társasházi jellegű” fogyasztás arányos felosztásával bérelőre áttérhelt számított közös területi áramdíj) tekintetében is megállapítható a szerződésszegés tekintettel arra, hogy a felek közötti szerződésben nem került meghatározásra – a szennyvízszivattyú által felhasznált áramhoz hasonlóan – hogy a felperes köteles lett volna rezsiköltséget fizetni a közös területek használata után, valamint a felek között, alperesi eredménytelen bizonyításra való tekintettel is, nem jött létre szóbeli megállapodás ezen kérdés tekintetében. Ezzel szemben a felek a bérleti szerződésben kifejezetten a bérlemény almérőjén mért mennyiség alapján történő rezszi díj elszámolásban állapodtak meg.

⁴ 6/1998. (III. 11.) AB határozat

12. A II. f-ű Bíróság ugyan helyesen állapította meg az Ítélet 16. oldalának harmadik bekezdésének végén, hogy az alperes terhelte azon bizonyítási kötelezettség, hogy a felek között szóbeli megállapodás jött létre a közös használattal járó költségek viselésében, és helyesen erősíti meg a negyedik bekezdésben hogy egyetért az I. f-ű Bírósággal, miszerint alperes ezen bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni, tehát a felek nem állapodtak meg ezen kérdésben, de ehhez képest az ítéletét nem erre az általa is kimondott és a kereseti kérelemhez igazodó jogalapon hozza meg, hanem egy, a II. f-ű bíróság által nem indokolt, mibenlétében meg nem határozott 'szubjektív véleményre'.
13. A tisztességes eljáráshoz kapcsolódó bírói gyakorlat olyan jogalkalmazói eljárást foglal magában, amely során a jogállam értékrendjének megfelelően kikristályosodott alapelvek és szabályok alapján zajlik. Ez a polgári eljárásjog szempontjából azt jelenti, hogy a bírósági eljárás minden mozzanatában meg kell, hogy feleljen az alapelvi rendelkezéseknek, biztosítania kell a Pp. I. rész I. fejezetben foglalt alapelvek, ezen belül többek között a felek rendelkezési jogának maradéktalan érvényesülését, ezzel garantálva a jogviták tisztességes eldöntését.

II. A FELEK SZERZŐDÉSI SZABADSÁGÁNAK SÉRELME

1. Az Ítélet anyagi jogi szempontból is sérti a felek szabad, szerződéses akaratának jogát. Tekintettel arra, hogy a II. f-ű Bíróság a felperesi kereseten túlterjeszkedve tévesen határozta meg a peresített kérdést - amivel egyidejűleg a felek szerződéses akaratán is túlterjeszkedett - így az anyagi jogi jogsértés szerves része az I. pontban kifejtett eljárásjogi jogsértésnek, a bíróság kérelemhez kötöttségének. Tehát az anyagi jogi jogsértés is a felek tisztességes eljáráshoz való alkotmányos jogának lényegét vonta el, ezzel annak sérelmét eredményezte.
2. Az Ítélet negyedik bekezdésében a II. f-ű Bíróság minden egyéb, az ítéletében megállapított tény és jogalapot félretéve úgy rendelkezik a felek közötti szerződéses akaratot felülírva és a saját szubjektív véleményére támaszkodva, hogy a bérleti szerződéstől függetlenül felperesnek ki kellett volna vennie a részét a közös használatú területek használatával járó költségek viselésében. Hogy ezen álláspontját a felperes nyilatkozataival szemben a II. f-ű Bíróság mire alapozta, sajnos rejtély maradt, minekután az ítéleti indoklás a döntéssel korrelációban nem áll. Annak ellenére, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog szerves részét képezi az indokolási kötelezettség. *„Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti.”*⁵
3. A felek jogviszonya tekintetében irányadó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 205. § (1) bekezdése értelmében a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre. A (2) bekezdés értelmében a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben szükséges megegyezniük, amellyel kapcsolatban a (3) bekezdés szerint együttműködési kötelezettség terheli őket, és a szerződéskötést megelőzően kötelesek értesíteni egymást a szerződést érintő minden lényeges körülményről.
4. *„A Ptk. 205. § (1) bekezdése szerint a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre. A Ptk. 200. § (1) bekezdése értelmében szerződés megkötése kérdésében a felek szabadon döntenek, maguk állapítják meg a szerződés tartalmát; a szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől - ha jogszabály ezt nem tiltja - egyező akarral eltérhetnek és olyan tartalmú szerződést is köthetnek egymással, amely a külön szabályozott (nevesített) szerződések egyikének fogalma alá sem vonható.”*⁶
5. A Ptk. fent hivatkozott rendelkezéseiből, valamint a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának véleménye értelmében egyértelmű, hogy a jogalkotó a szerződés tartalmának meghatározását a felek

⁵ Sulyok Tamás: A tisztességes eljáráshoz való jog újabb kihívásai (ABSz, 2015/2., 97-102. o.)

⁶ A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának 1/2008. (V. 19.) PK véleménye

jogkörébe utalja, hiszen a szerződésnek az ő közös akaratukat kell tükrözni, mivel az a közöttük fennálló jogviszonyt határozza meg, az általuk vállalt jogokat és kötelezettségeket.

6. A bíróság a felek szerződéses akaratát nem bírálhatja felül, és a saját igazságérzete szerint nem értelmezheti.
7. Az Ítélet, az alapjául vett Csizmadia Szabolcs igazságügyi szakértő szakvéleményéből egyebekben idézte azon igazságügyi szakértői ténymegállapítást, miszerint a felek közötti bérleti szerződés alapján kell eldönteni, hogy a felperest terhelte-e fizetési kötelezettség vagy sem. Annak ellenére, hogy ezen megállapítást a II.f-ű Bíróság osztja, a II. f-ű Bíróság mégsem a bérleti szerződést vette alapul a felperesi kérelemmel szemben az döntésének meghozatala során.
8. Az Ítélet alapjául szolgáló szakértői vélemény 4.1 pontjából kiemeltük az alábbi rendkívül lényeges megállapítást:

„Jogkérdés annak eldöntése, hogy a felek a bérleti szerződésben a közös területek költségviselésének tekintetében milyen módon állapodtak meg.”

9. Tekintettel arra, hogy sem a bérleti szerződésben, sem egyéb megállapodásban nem találunk a közös területek költségviselésére utaló megegyezést, így egyértelmű, hogy a felosztás módszerének megállapítása teljességgel felesleges, hiszen a felperesi kereset nem annak eldöntésére irányult, hogy milyen felosztási módszer az elfogadható, hanem hogy volt-e megállapodás a felek között arra, hogy felperesnek egyáltalán kell-e fizetnie a közös területek után.
10. A szakértői vélemény a bérlemény saját almérője szerinti fogyasztásának kiszámítása során a felperes számításának helyességét igazolta 1 Ft eltéréssel (kerekítési különbözet). A helyes felperesi számítási módszer mellett a szakértői vélemény megállapította, hogy az alperes által alkalmazott sajátos áramdíj felosztási gyakorlat és a bérleti szerződés szerinti megállapodás eltér egymástól. Hangsúlyozzuk, hogy a per szempontjából a lényeges pont, hogy a bérleti szerződés alapján a felperes csak és kizárólag a bérlemény almérője által mért fogyasztás megfizetésére volt köteles.
11. Az Ítélet ezen tény (azaz, hogy nem volt a közös területek fogyasztása kapcsán szerződéses megállapodás) megállapította a bérleti szerződésből, és kimondta, hogy az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a felek között bármifajta megállapodás született volna a kérdésben, tehát egyúttal felperes nem volt köteles a közös területek használata után fizetni. A fenti megállapításai ellenére mégis ezen megállapításnak ellenmondó döntést hozott, amikor felperes javára csupán a szennyvízátelő által használt áramdíj összegének visszatérítését ítélte meg, amely összeget a szakértői vélemény éppen arra az esetre vonatkoztatva számított ki, hogy ha még lett is volna a közös területi körben megállapodás felek között, még abban az esetben sem tartotta elfogadhatónak annak bérőre terhelését. Tehát az eljáró II. f-ű Bíróság maga által elismerten jogalap hiányában is a szakértő által a jogalap meglétéhez kötött, méghozzá pontosan az alperesi sajátos fogyasztás arányos felosztási gyakorlat szerint kiszámított közös területi áramdíj összeget ítélte meg alperesnek.
12. Mivel az Ítélet és annak indoklás valamint a tényállás összevetése mellett az Ítéletet olvasó személynek az lesz a benyomása, hogy az eljáró II. f-ű Bíróság a per iratanyagával nem, vagy csupán a periratok egy bizonyos részében foglaltakkal volt tisztában, így a fentieket a legnagyobb jószándék mellett is csak arra a bírói hibára tudjuk visszavezetni (meg: feltételeken), hogy a II. f-ű Bíróság félre értelmezte az alperes 2010. október 28. napján kelt levelében tett provokatív felszólításra válaszként írt felperes, 2010. október 28. napján kelt levelében tett azon nyilatkozatát, amelyben a jövőre nézve, a további viták elkerülése érdekében ajánlotta fel alperesnek a négyzetméter arányos közös területi rezsi elszámolási rendszert, amelyben azonban megállapodás nem jött létre. Ezen álláspontunkat részletesen kifejtettük az I. f-ű Bíróság által 2017. március 20. napján érkezett előkészítő iratunk

VI. pontjában. Az I. f-ú Bíróság ítélete is megerősítette, hogy ezen felperesi nyilatkozat a jövőre nézve tett ajánlat. (Már csak azért is, mert az alperesi levél szerint „igénybe kívánják-e venni 2010. november 01-től”.)

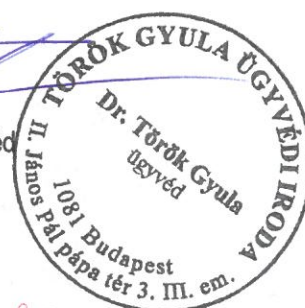
13. „A bíróság a fenti okirati bizonyítékokkal összefüggésben nem osztotta az alperes álláspontját. A felperes levele a felek között akkorra már kialakult jogvita során íródott, tartalmánál fogva nem jelenti az alperesi elszámolás elfogadását, és semmi esetre sem annak elismerését, hogy a felek a szerződésükben az alperes által alkalmazott elszámolásban állapodtak volna meg.” [kiemelés az I. f-ú Bíróság ítéletének 8. oldal utolsó bekezdéséből]
14. Felperes a per során a nyilatkozataiban következetesen hangsúlyozta, hogy a felek között nem született szóbeli megállapodás, nem volt előzetes tájékoztatás alperes részéről és a bérleti szerződés sem tartalmazza azt, hogy felperes a közös területek használata után köteles lenne fizetni.
15. A Fentiekben foglaltakhoz képest a II. f-ú Bíróság a felperesi perbeli önrendelkezési jogot megsértve, álláspontunk szerint önkényesen hozott döntést.

III. ÖSSZEGZÉS

1. Fentiekre való tekintettel tehát az ítélet súlyosan sérti a Kérelmező tisztességes eljáráshoz való alkotmányos jogát tekintettel arra, hogy a II. f-ú Bíróság a felperes kereseti kérelmén túlterjeszkedve, az I. f-ú Bíróság által megállapított és elfogadott tényállás, valamint a saját maga által is megállapított tények és jogi érvelés ellenére önmagának ellentmondó ítéletet hozott.
2. Ezenfelül a peres felek szerződési szabadságát megsértve, a peres eljárás alapkérdésének eldöntése során a bérleti szerződést, mint a peres felek közös akarat nyilvánítását önkényesen értelmezve, saját szubjektív igazságérzete szerint bírálta el. Tette mindezt annak ellenére, hogy elismerte, hogy a bérleti szerződés a közös területek használata utáni díjfizetési kötelezettséget nem tartalmaz a Kérelmező tekintetében, valamint, hogy az alperes nem tudta bizonyítani azon állítását, hogy a peres felek között bármiféle megállapodás született volna ezen kérdés vonatkozásában.

Tisztelettel:

Dr. Török Gyula ügyvéd
kérelmező képv.

8.7

A BUDAI KÖZPONTI KERÜLETI BÍRÓSÁG 3.	
ÜGYIRATSZÁM	12 46
KEZDŐIRATON:	
Postán / Gyűjtőládába	☒ Személyesen
E-mailen / Faxon	
ÉRK.:	2018 JAN 29.
PÉLDÁNY:	1 FELZET: -
MELLÉKLET:	2 KÖZTÜK: -
ÜGYIRATSZÁM	24020/2016
UTÓIRATON:	

138.

F